

Utvärdering av tandvårdsstöd som regleras enligt tandvårdsförordningen och det statliga särskilda tandvårdsbidraget

SSOF 19/4 2018

Regleringsbrev för 2016

Socialstyrelsen ska:

- genomföra en samlad utvärdering på nationell nivå av samtliga tandvårdsstöd som regleras genom tandvårdsförordningen (1998:1338) och det statliga särskilda tandvårdsbidraget (STB) samt
- lämna förslag på eventuella förbättringar.

Förslag på möjliga förbättringar får inte innebära en utvidgning av det offentliga åtagandet och inte heller ge upphov till utgiftsökningar för det offentliga.

Regleringsbrev för 2016 forts.

- Utvärderingen ska göras i enlighet med regeringens proposition (prop. 2011/12:7).
- Utvärderingen ska fokusera på hur olika tandvårdsstöd påverkar vilken tandvård som utförs, liksom om tandvårdsstödens mål uppnås.
- De patientgrupper som omfattas av de olika tandvårdsstöden ska analyseras och eventuella behov av förändringar av grupper med hänsyn till ny kunskap och teknisk och medicinsk utveckling uppmärksammas.

Regleringsbrev för 2016 forts.

- Tandvårdsförordningens utformning i relation till utveckling av såväl kunskap och teknik som praxis ska studeras.
- Analyserna ska där så är tillämpligt ha ett jämställdhetsperspektiv.
- Socialstyrelsen ska samverka med Sveriges Kommuner och Landsting.
- Uppdraget rapporteras till regeringen 31 december 2018.

Tandvårdsförordningen (1998:1338)

- oralkirurgiska åtgärder
- tandvård som ett led i sjukdomsbehandling
- tandvård till personer med långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning
- tandvård för extremt tandvårdsrädda personer
- utbyte av tandfyllningar
- uppsökande verksamhet
- nödvändig tandvård

Särskilt tandvårdsbidrag

- 1) Muntorrhet pga långvarig läkemedelsbehandling
- 2) Muntorrhet pga strålbehandling (öron-, näs-, mun- el. halsregionen)
- 3) Sjögrens syndrom
- 4) Kronisk obstruktiv lungsjukdom
- 5) Cystisk fibros
- 6) Ulcerös colit
- 7) Crohns sjukdom
- 8) Tarmsvikt
- 9) Frätskador på tänderna och anorexia nervosa, bulimia nervosa eller gastroesofageal refluxsjukdom
- 10) Svårinställd diabetes
- 11) Dialysbehandling
- 12) Immunosuppression pga läkemedel
- 13) Organtransplantation

Övergripande frågor

- Om mål/intentioner med tandvårdsstöden uppnås?
- Har tandvårdsstöden nått de aktuella målgrupperna?
- Hur olika tandvårdsstöd påverkar vilken tandvård som utförs?
- Vilka svårigheter och möjligheter finns för tillämpningen av de tandvårdsstöd som regleras genom tandvårdsförordningen och det statliga stödet STB

SOK

[Start](#) / [Publikationer 2017](#) / [Utvärdering av tandvårdsstöd s...](#)

Utvärdering av tandvårdsstöd som regleras genom tandvårdsförordningen och det särskilda tandvårdsbidraget – Delrapport

 [Ladda ner sida](#)[RSS](#)

Delrapporten innehåller en sammanställning av svårigheter för tillämpningen av tandvårdsstöden som regleras genom tandvårdsförordningen och STB samt en redovisning av statistik om användningen av särskilt tandvårdsbidrag.

[Ladda ner](#)[Beställ](#)[Visa varukorgen](#)

Publiceringsår: 2017

Adförlagsnummer: 2017:5:24

Kontakt

[Kristina Lindholm](#)

075-247 30 00

Mer hos oss

[Tandvård](#)

Resultat från delrapport

- Kunskap saknas om munhälsa bland personal inom hälso- och sjukvården och omsorgen
- Stöden är underutnyttjade av aktuella målgrupper
- Information om stöden når inte ut
- Problem med samverkan mellan tandvård och hälso- och sjukvård och kommunal omsorg
- Landsting, regioner och kommuner upplever att regelverken är oklara och att det leder till tolkningsproblematik
- Administrationen kring stöden är krånglig

Tabell 1. Antal unika individer som utnyttjat STB per år, uppdelat på kön.

	2013	2014	2015	2016
Män	6 975	10 378	12 771	14 847
Kvinnor	14 942	22 110	27 740	32 685
Totalt	21 917	32 488	40 511	47 532

Källa: Tandhälsoregistret, Socialstyrelsen.

Tabell 3. Antal unika individer som utnyttjade STB under perioden 1 januari 2013 -31 december 2016, uppdelat på kön

Grund för STB	Män	Kvinnor	Totalt
Muntorrhet pga. långvarig läkemedelsbehandling	7 796	19 237	27 033
Muntorrhet pga. strålbehandling i öron, näs, mun- eller hals regionen	2 595	2 204	4 799
Sjögrens syndrom	604	8 136	8 740
KOL med ordinerad syrgas eller näringsdryck	515	1 027	1 542
Cystisk fibros	81	99	180
Ulcerös kolit	2 711	3 237	5 948
Crohns sjukdom	2 367	3 749	6 116

Resultat

- Få utnyttjar STB trots att de utfört en STB-åtgärd.
- Besöksfrekvenserna för att utföra två eller fler STB-åtgärder hos tandvården ökade mellan 2013 -2016 i de undersökta patientgrupperna Sjögrens syndrom, cystisk fibros, ulcerös kolit och Crohns sjukdom.

Tabell 8. Andel i procent personer med ulcerös kolit och tandvårdsbesök under perioden 1 januari 2013 - 31 december 2016

Kön	Antal personer med ulcerös kolit*	Andel som inte besökt tandvården	Andel som gjort minst 1 besök då STB utnyttjades	Andel som inte utnyttjat STB för en STB-åtgärd bland samtliga som fått en STB-åtgärd utförd
Män	31 102	17	11	87
Kvinnor	29 947	12	15	83
Samtliga	61 049	14	13	85

Källa: Tandhälsoregistret och patientregistret, Socialstyrelsen. *Undersökningsgruppen är personer som fick sin diagnos ulcerös kolit mellan 1 januari 1997 och 31 december 2015, och som levde 31 december 2015 och var 20 år eller äldre 2013.

Resultat

- Det är stor skillnad mellan låg- och högutbildade när det gäller besök till tandvården. Bland besökarna till tandvården finns en mindre andel personer med enbart grundskoleutbildning, jämfört med personer med gymnasial – eller eftergymnasial utbildning.
- Det är små eller inga skillnader mellan låg- och högutbildade i utnyttjandet av STB.

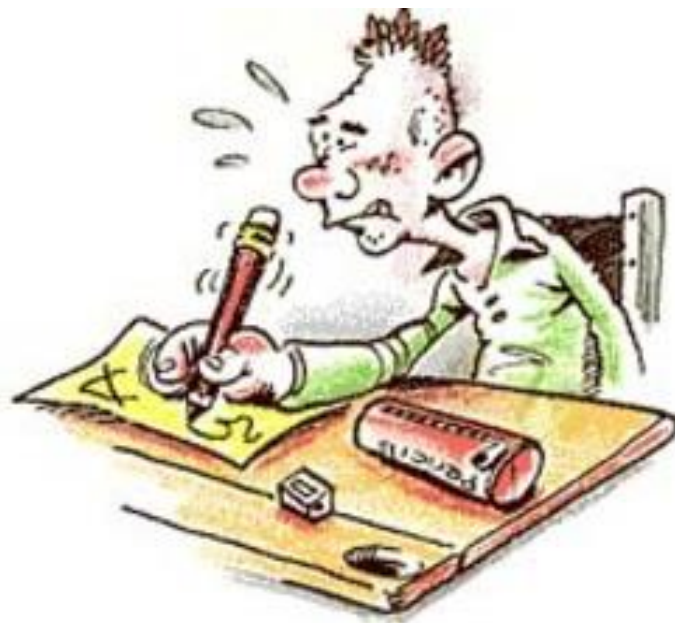
Tabell 10. Andel i procent personer med ulcerös kolit och tandvårdsbesök under perioden 1 januari 2013 -31 december 2016, utbildning

Utbildning 2013	Antal personer med ulcerös kolit*	Andel som inte besökt tandvården	Andel som fått STB-åtgärder utförd men inte utnyttjat bidraget bland samtliga UK-patienter	Andel som har utnyttjat STB bland personer som fått en STB-åtgärd utförd
Grundskola	11 379	25	64	14
Gymnasial	27 099	13	72	16
Eftergymnasial	22 571	10	76	15
Samtliga	61 049	14	72	15

Källa: Tandhälsoregistret och patientregistret, Socialstyrelsen och utbildningsregistret, Statistiska centralbyrån. *Undersökningsgruppen är personer som fick sin diagnos ulcerös kolit mellan 1 januari 1997 och 31 december 2015, och som levde 31 december 2015, och var 20 år eller äldre 2013.

Arbetet just nu

Analys av insamlade uppgifter

Tack!

kristina.lindholm@socialstyrelsen.se

Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se

